

KARTA KURSU (realizowanego w specjalności)

biologia laboratoryjna

(nazwa specjalności)

Nazwa	Mechanizmy odporności	
Nazwa w j. ang.	Mechanisms of immunity	
Koordynator	Dr hab. Agnieszka Greń, prof. UP	Zespół dydaktyczny
		Prof. dr hab. Peter Massanyi Dr hab. Agnieszka Greń, prof. UP Dr hab. Grzegorz Formicki, prof. UP Dr Zofia Goc Dr inż. Renata Muchacka
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele kształcenia)

Poznanie przez studenta budowy i funkcjonowania układu immunologicznego. Wykazanie się przez studenta znajomością mechanizmów służących utrzymaniu życia i regulacji fizjologicznych.

Efekty uczenia się

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
Wiedza	Student: W01, Zna budowę i funkcje układu immunologicznego wybranych zwierząt i człowieka	W03, W08, W14
	W02, Rozpoznaje patogeny	W03, W08, W14
	W03, Rozróżnia mechanizmy odporności swoistej i nieswoistej, wrodzonej i nabytej	W03, W08, W14
	W04, Charakteryzuje komórki układu odpornościowego	W03, W08, W14
	W05, Zna mechanizmy regulacji odpowiedzi immunologicznej	W03, W08, W14
	W06, Przedstawia rodzaje i mechanizm reakcji z receptorami układu odpornościowego.	W03, W08, W14
	W07, Charakteryzuje metody immunohistochemiczne stosowane w diagnostyce	W03, W08, W14
	W08, Przedstawia mechanizm procesu zapalnego i etapy reakcji zapalnej	W03, W08, W14
	W09, Zna czynniki wpływające na odporność człowieka	W03, W08, W14

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	Umiejętności	U01, Potrafi zinterpretować działanie komórek układu immunologicznego U02, Umie przedstawić mechanizm różnych rodzajów odporności U03, Rozróżniania jakie są skutki wniknięcia drobnoustrojów do organizmu człowieka U04, Przeprowadza analizę działania cytokin U05, Umie przedstawić etapy reakcji antygen-przeciwciało U06, Potrafi wymienić i scharakteryzować czynniki wpływające na odporność człowieka

	Efekty uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów dla specjalności (określonych w karcie programu studiów dla specjalności)
	Kompetencje społeczne	K01, Rozumie konieczność ciągłego doksztalcania się. K02, Stosuje w życiu i propaguje założenia racjonalnego odżywiania i promocji zdrowia. K03, Rozumie potrzebę dbałości o sprawność fizyczną, i jest świadomy jak wielką wartością jest zdrowie. Dąży do stałego aktualizowania wiedzy z zakresu nauk fizjologicznych.

		Organizacja										
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach										
		A		K		L		S		P		E
Liczba godzin	8					8						

Opis metod prowadzenia zajęć

Wykład z prezentacją multimedialną, dyskusja, ćwiczenia laboratoryjne. Zgodnie z wytycznymi zawartymi w zarządzeniach władz UP wykłady odbywają się w trybie zdalnym z wykorzystaniem MTeams. Ćwiczenia laboratoryjne odbywają się w trybie stacjonarnym.

Formy sprawdzania efektów uczenia się:

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01								X			X	X	
W02								X			X	X	
W03								X			X	X	
W04								X			X	X	
W05								X			X	X	
W06								X			X	X	
W07								X			X	X	
W08								X			X	X	
W09								X			X	X	
U01					X			X			X	X	
U02					X			X			X	X	
U03					X			X			X	X	
U04					X			X			X	X	
U05					X			X			X	X	
U06					X			X			X	X	
K01								X			X	X	
K02								X			X	X	
K03								X			X	X	

Kryteria oceny	Egzamin. Podstawą przystąpienia do egzaminu jest zaliczenie ćwiczeń laboratoryjnych. Zaliczenie wykładów: egzamin ustny lub pisemny test (zależne od sytuacji epidemicznej) sprawdzający treści programowe wykładów i ćwiczeń. Zaliczenie ćwiczeń: praca na zajęciach, prawidłowe wykonanie oznaczeń, przygotowanie sprawozdań z zajęć.			
Efekty uczenia się	Na ocenę 2 student:	Na ocenę 3 student:	Na ocenę 4 student:	Na ocenę 5 student:
Wiedza	nie potrafi objaśnić terminów, zdefiniować pojęć i omówić podstawowych mechanizmów odporności.	w 65 % potrafi objaśnić terminy, zdefiniować pojęcia i omówić podstawowe mechanizmy odporności.	w 80 % potrafi objaśnić terminy, zdefiniować pojęcia i omówić podstawowe mechanizmy odporności.	w 95 % potrafi objaśnić terminy, zdefiniować pojęcia i omówić podstawowe mechanizmy odporności.

Umiejętności	nie potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swojej wiedzy z zakresu mechanizmów odporności; nie potrafi zająć własnego stanowiska, argumentować i dyskutować.	W 65 % potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu mechanizmów odporności; potrafi zająć własne stanowisko, argumentować i dyskutować.	W 80 % potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu mechanizmów odporności; potrafi zająć własne stanowisko, argumentować i dyskutować.	W 95 % potrafi samodzielnie rozwijać, pogłębiać i wykorzystywać swoją wiedzę z zakresu mechanizmów odporności; potrafi zająć własne stanowisko, argumentować i dyskutować.
Kompetencje społeczne	nie jest gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu w obszarze mechanizmów odporności.	jest gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu w obszarze mechanizmów odporności.	jest gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu w obszarze mechanizmów odporności.	jest gotowy do zrozumienia zagadnienia/ problemu w obszarze mechanizmów odporności.

Uwagi	Zajęcia jak i egzamin mogą się odbywać trybie zdalnym - w zależności od sytuacji epidemicznej.

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

1. Pojęcia odporności/oporności organizmu. Budowa układu immunologicznego
2. Mechanizmy odporności nieswoistej i swoistej oraz ich wzajemna kooperacja
3. Budowa i funkcje receptorów rozpoznających antygeny w odpowiedzi swoistej
4. Dojrzewanie limfocytów T i B
5. Proces zapalny, etapy reakcji zapalnej
6. Regulacja odpowiedzi immunologicznej
7. Patofizjologia układu immunologicznego
8. Zastosowanie metod immunologicznych w diagnostyce
9. Teoretyczne i praktyczne poznanie metod stosowanych do oceny funkcjonowania układu odpornościowego: ocena układu leukocytnego, ocena właściwości fagocytarnych wybranych komórek żernych, ocena aktywności cytokin ocena stężenia antygenów w materiale biologicznym immunoenzymatyczną metodą ELISA, wpływ czynników endo-i egzogennych na funkcjonowanie układu odpornościowego.

Wykaz literatury podstawowej

Lydyard P.M., Whelan A., Fanger M.W. 2009. Immunologia. Wyd. Naukowe PWN
Ptak W., Ptak M., Szczepanik M. 2008. Podstawy immunologii. Wydawnictwo Lekarskie PZWL.

Wykaz literatury uzupełniającej

Gołąb J., Jakóbiśiak M., Lasek W., Stokłosa T. 2017. Immunologia. PWN

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	8
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	8
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	5
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	15
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu	
	Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca w grupie)	
	Przygotowanie do egzaminu	15
Ogółem bilans czasu pracy		51
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2